

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Д-р ПЕТЪР БЕРОН“

4650, с. Биркова, общ. Велинград, обл. Пазарджик

e-mail: info-1301610@edu.mon.bg, тел: 0876480162

УТВЪРДИЛ:

МУСА ЧОЛАКОВ

Директор на ОУ „Д-р Петър Берон“

ПРОГРАМА

за кариерно ориентиране в училище

I. Въведение

Кариерното ориентиране в училищното образование се реализира в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование, Наредба No 13 от 21 септември 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, Наредбата за приобщаващото образование и включва взаимно допълващи се дейности за информиране,

диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Кариерното ориентиране на учениците от ОУ „Д-р Петър Берон“ с. Биркова, общ. Велинград е част от цялостната му стратегия за развитие и има за цел да се подпомогнат учениците в техния индивидуален образователен и професионален избор и да се насърчи подготовката

им за професионална реализация в съответствие с техните интереси и способности, възможностите на образователната система и потребностите на пазара на труда.

II. Цели на Програмата:

1. Подготовка на подрастващите за трудова и професионална кариера и изграждане на нагласи и умения за откриване и развиване на способности, придобиване на нови знания и целенасочена подготовка за постигане на житейски цели.

2. Осигуряване на специализирана и своевременна информация на учениците и родителите им относно възможностите за обучение за постигане на успешна професионална и житейска реализация.
3. Развитие на умения у учениците за самостоятелно и информирано вземане на решения за избор на училище, профилирано обучение или професионално образование.
4. Обхващане на учениците, превенция на отпадането, постигане на разбирането, че по-доброто образование предопределя повече възможности за по-висок социален статус.

III. Задачи, подчинени на целите:

Класификация на информацията

1. Подпомагане на учениците в процеса на осмисляне какви качества на личността и умения са необходими за дадената професия, какво изисква професията от този, който я упражнява.
2. Провеждане на занятия и дейности, свързани с опознаване на различни професии.
3. Формиране на понятия и представи за кариера, кариерно развитие, управление на кариерата.
4. Формиране на ключови преносими умения за: учене и организация на времето; ефективно междуличностно взаимодействие; проучване на възможности; боравене с информация; критично мислене; познаване и използване на модели за вземане на решение.

IV. Организационни форми за провеждане на кариерното ориентиране:

1. Обучение, индивидуални и групови консултации, групови дискусии, викторини, състезания, кръгли маси консултации и дейности по интереси в условията на целодневна организация на учебния ден.
2. Информиране, мотивиране, консултиране на родителската общност относно възможностите за обучение на децата им (при избора на училище) и придобиване на по-висока степен на образование (напр. Консултации и тренинги в „училище за родители“/“академия за родители“).
3. Работа по проекти.
4. Индивидуално и групово информиране и консултиране с кариерен консултант.
5. Работата по програми за кариерно ориентиране.

V. Място на провеждане:

1. Час на класа.
2. Часовете за допълнителна и разширена подготовка.
3. Процеса на изучаването на отделни учебни предмети.
4. Извънкласни и училищни дейности (клуб кариера; училищни форуми; учебно-тренировъчни фирми; ателиета, работа по проекти и др.).
5. Консултации и дейности по интереси в условията на целодневна организация на учебния ден.
6. Индивидуално и групово информиране и консултиране на ученици.
7. Информиране, мотивиране, консултиране на родителската общност относно възможностите за обучение на децата им (при избора на училище) и придобиване на

по- висока степен на образование

8. Работа по проекти.

9. Работата по програми за кариерно ориентиране и др.

VI. Време за провеждане: всяка от темите може да изисква различен брой учебни или астрономически часа за нейното реализиране, което се определя от задачите, които трябва да бъдат постигнати, организационната форма за нейното провеждане и възрастта на учениците.

Класификация на информацията

VII. Съдържание на кариерното ориентиране в училището

В Програмата за кариерно ориентиране на учениците са дефинирани четири тематични модула, които включват определени теми за всеки етап:

1. Осъзнаване на възможностите

2. Самоосъзнаване

3. Учене за вземане на решение

4. Учене за осъществяване на преход

В посочените модули са обобщени основните компетентности, които дейностите по кариерно ориентиране в училище целят да изграждат в учениците, като ги подпомагат в овладяването на знания и формирането на умения за вземане на информирани решения относно образование, професионална подготовка и възможности за професионална реализация и кариерно развитие след завършване на училище. Темите от отделните ядра отчитат спецификата на различните етапи на образование, а също и различния характер на училищната подготовка. Спецификата на темите, методите и организационните форми са съобразени с възрастовите особености на учениците и с учебното съдържание по отделните учебни предмети. Разпределението на темите по учебни срокове отчита различното натоварване на учениците в рамките на учебната година. С нарастване на възрастта на учениците постепенно намалява относителният дял на темите, свързани с осъзнаване на възможностите за сметка на нарастване на относителния дял на темите, свързани с формиране на умения за вземане на решения и подготовка за преход към пазара на труда.

VIII. Организация на изпълнението на Програмата (посочените дейности за организация са примерни)

1. Сформиране на Екип за изпълнение на Програмата в състав: (определя се на заседание на педагогическия съвет): заместник директор УД, психолог/педагогически съветник, главен учител, класни ръководители, ресурсен учител, кариерен консултант), друг.

Отг: Директор

Срок: м. октомври

2. Изготвяне на календар на дейностите по кариерно ориентиране (приема се от педагогическия съвет на училището, съгласува се с обществения съвет).

Отг: Председател на Екипа за

Изпълнение на Програмата

Срок: м.ноември

3. Обучение на класните ръководители за начините на управление на кариерните процеси и методите за управление на процеса за кариерно ориентиране.

IX. Календар на дейностите

No Дейност Участници Срок Отговорник

Класификация на информацията

X. Дейностите по кариерно ориентиране по етапи и степени на образование и видове подготовка, както и за ученици със СОП

Цели на кариерното ориентиране

Задачи, подчинени на целите Очаквани резултати Методически насоки за осъществяване на дейностите 1 2 3 4

Специфика на кариерното ориентиране от (1-7 клас)

1. Запознаване на учениците със света на труда и с различните професии; формиране на разбиране, че кариерата е средство за професионална и личностна реализация и че всяка професия е нужна на обществото.
2. Изграждане на положително отношение и нагласи към труда, стимулиране на желание за бъдеща професионална реализация; превръщане на училището в привлекателно пространство за учениците.
3. Подкрепа за развитие на личностни и социални умения, за изява на първите мечти и проекти, насочени към бъдещата реализация.
1. Формиране на разбиране за кариерата; на основни познания за характеристиките на често срещани професии; разпознаване на професии от основни професионални групи.
2. Насърчаване на интереса на учениците към ученето и кариерното ориентиране; стимулиране чрез разнообразни дейности на мотивацията по отношение на мечтаната професионална реализация.
3. Създаване на възможности за изява на всеки ученик; окуражаване на успехите и талантите; подкрепа за преодоляване на трудности; идентифициране на потенциални дефицити, свързани с ученето и успешната социална интеграция; ранно предупреждение и намеса за превенция на отпадане от училище
1. Придобити знания за различните видове труд и професии, за основните характеристики, отговорностите и изискваните специални знания и умения, които се овладяват чрез обучение и образование в различни образователни институции.
2. Повишена мотивация за учене и разбиране на ролята на училището за успешната личностна и професионална реализация.
3. Изградени умения за междуличностно взаимодействие на базата на сътрудничеството.
1. Сюжетно-ролевите игри, които показват различни взаимоотношения и роли при пресъздаване на света на професиите.
2. Игри със състезателен характер, което предполага децата да откриват възможно повече признаци на професията, да комбинират елементи, които са характерни за труда на хората от определена професионална сфера и др.
3. Игровите методи се съчетават успешно с използването на техники, свързани с рисуване, оцветяване, изрязване и апликир

Тема:	Светът на професиите
Методи за провеждане:	казуси; самостоятелни задачи; обсъждане.
<div> <div>4 клас</div> </div>	
Светът на професиите	
казуси; самостоятелни задачи; обсъждане.	
викторина с участието на родители; среща с родители или професионалисти.	
педагогически съветник и класен ръководител.	
клуб Кариера	
Упражнение „Признаци за групиране на професиите“; Интерактивна игра „Парти“ / колаж на професиите и др.	

Тема:	Светът на професиите. Кой професии са „най-...“
Методи за провеждане:	обсъждане; казуси; мозъчна атака.
Организационни форми:	викторина „Светът на професиите“; състезание; среща с родители/представители на различни професии.
Изпълнител:	педагогически съветник и класен ръководител; кариерен консултант.
Място:	клуб Кариера
Подходящи инструменти и допълнителни ресурси:	Интерактивни упражнения за 5. клас „ <u>Професията, която е „най-...“</u> и „ <u>Професии по буква</u> “; Упражнение „ <u>Имената на професиите</u> “; Филм № 9 „ <u>И професиите имат биография</u> “; <u>Дискусия по филм № 9</u> и др.

6 клас

Тема:	Искам да стана...
Методи за провеждане:	обсъждане; дискусия; взаимно обучение.
Организационни форми:	семинар; състезание „Искам да стана“; среща с професионалисти от сходни професии.
Изпълнител:	педагогически съветник/ кариерен консултант
Място:	извън училище – ЦКО, конферентна зала, клуб Кариера.
Подходящи инструменти и допълнителни ресурси:	Интерактивни упражнения за 6.клас „ <u>Професии и специалности</u> “ и „ <u>Откривам сходства в групи професии</u> “; Филм № 4 „ <u>В семейството на професиите</u> “; <u>Дискусия по филм № 4</u> и др.

7 клас

Моите интереси и способности ме водят към избора

обсъждане; беседа; взаимно обучение.

тренинг и самостоятелна работа.

педагогически съветник/кариерен консултант.

клуб Кариера.

Филм № 17 „Накъде ме водят моите интереси?“;

Дискусия по филм № 17;

Интерактивно упражнение за 7. клас „Интереси и склонности“;

Упражнение „Има ли връзка между учебните предмети, които харесвам и избора на професия?“;

Упражнение „Кои образователни алтернативи са подходящи за мен?“;

Упражнение „Моите какво искам - какво мога?“;

Упражнение „Кога, къде и с какво искам да се занимавам?“;

Упражнение „Информационна индивидуална карта“;

Въпросник от Националния портал за кариерно ориентиране и др.